

מעבר לבאר שבע: הערכת יחסי אוסטרליה-ישראל

רותם נוסם

אף על פי שההיסטוריה המתועדת של היחסים בין ישראל ואוסטרליה מצביעה על קשרים הדוקים שתחילתם עוד בימי הקמתה של מדינת ישראל, הרי במציאות רחוקים יחסים אלה ממימוש הפוטנציאל הטמון בהם. בהתחשב בריבוי האינטרסים הלאומיים המשותפים והמומחיות הייחודית בתחומי החקלאות, החדשנות, הביטחון ואבטחת הסייבר, יש מקום להידוק היחסים בין שתי המדינות. עם זאת, היחסים לא הפכו לשותפות משגשגת אלא נותרו בגדר ידידות ארוכת שנים, שנדחקה לקרן זווית כתוצאה מדיפלומטיה חסרת ברק ופוליטיקה מפלגתית הפכפכה. מאמר זה בוחן את התפתחות היחסים בין אוסטרליה וישראל ומנתח את עתידם האפשרי של יחסים אלה.

מילות מפתח: אוסטרליה, ישראל, מעצמה בינונית, דיפלומטיה, אינטרס לאומי, ביטחון

יחסי אוסטרליה-ישראל: מדוע לשנות את הסטטוס קוו?

מעבר למטרה המשותפת של סדר עולמי המבוסס על כללים, יחסים הדוקים יותר בין אוסטרליה וישראל יתרמו לקידום האינטרסים הלאומיים של שתי המדינות. מבחינתה של ישראל עשויים קשרים הדוקים לסייע בהתמודדות עם המגמות השליליות במעמדה הבינלאומי ובביסוס דריסת רגל מדינית וכלכלית נוספת באזור אסיה והפסיפיק. שותפות משודרגת עם תומכת ותיקה כמו אוסטרליה צריכה לקבל עדיפות במסגרת מדיניות החוץ של ישראל, ולו רק מסיבות אלה.

רותם נוסם, מתמחה לשעבר במכון למחקרי ביטחון לאומי, היא מנהלת הלשכה הפרלמנטרית של הסגן השני של יו"ר בית הנבחרים האוסטרלי וסטודנטית לתואר שני מתקדם במדיניות ביטחון לאומי באוניברסיטה הלאומית של אוסטרליה.

קשרים הדוקים יותר עם ישראל יועילו לאוסטרליה בתחומי הביטחון והטכנולוגיה. לדוגמה, למידה מן הפיתוחים הטכנולוגיים שהשיגה תעשיית ההיי טק הישראלית ו"מערכת הסייבר האקולוגית" הלאומית הרב-תחומית של צה"ל (המרכיבה את "מעטפת הגנת הסייבר" של ישראל) עשויה להועיל לממשלה, לתעשייה ולעסקים הקטנים באוסטרליה ברכישת כישורים רבי-ערוך בהגנה על תשתיות חיוניות מפני האיום ממתקפות סייבר צפויות.¹ יתרה מזאת, מעמדה של ישראל כאומת סטארט אפ סייע לה בפיתוח רשת קשרים עולמית שעשויה להועיל לאוסטרליה. למשל, תוכנית 'כן השיגור לחדשנות' (Innovation Launch Pad) של אוסטרליה בתל-אביב היא צעד ראשון ביצירת מסגרות לשיתוף פעולה ומדיניות עתידית ברורה, לצורך טיפוח תרבות משגשגת משותפת של חדשנות. באותה מידה אוסטרליה כבר הצליחה להפיק תועלת מן הניסיון הישראלי בחקלאות באזורים צחיחים, ומחקר משותף בנושא פרקטיקות חקלאיות בתנאי אקלים ספציפיים עשוי להעצים את תעשיות היצוא החזקות של שתי המדינות לנוכח התהפוכות הצפויות, הקשורות לשינויי אקלים.² אוסטרליה שואפת גם לשפר את מעמדה כמובילה עולמית בתחום היצוא הביטחוני. אחד מחמשת עמודי התווך של אסטרטגיית היצוא הביטחוני של אוסטרליה הוא טיפוח חדשנות ויצרנות רבה יותר במסגרת התעשייה הביטחונית המקומית, ויוזמות טכנולוגיות שיתופיות עשויות לסייע לה בהשגת מטרה זו.³ ולבסוף, הגברת שיתוף הפעולה בלוחמה בטרור, לרבות שיתוף פעולה מודיעיני עם ישראל, עשויה לסייע למאמציה של אוסטרליה בהתמודדות עם קיצוניות אלימה מצד כוחות אסלאמיים הפועלים באזור אסיה-פסיפיק.⁴

מבאר שבע עד ימינו

קרב באר שבע שהתחולל ב־31 באוקטובר 1917 היה אחד הניצחונות האוסטרליים הגדולים ביותר במלחמת העולם הראשונה, והעימות המשמעותי האחרון בין חילות פרשים בתולדות המלחמות.⁵ בריגדת הפרשים הקלים האוסטרלית שנכללו בה הרג'ימנט ה־4 וה־12 פתחה במתקפה על העיר באר שבע, שהייתה אז בשליטת העות'מאנים והפכה בהמשך לעיר הגדולה ביותר בדרומה של ישראל. חשיבותה האסטרטגית של העיר לצד אספקת המים שלה קבעה את גורל המבצע האוסטרלי כולו, ותבוסה בקרב הייתה כרוכה בסיכון של נפילה בשבי האויב או בהתייבשות מסֻכנת חיים. האוסטרלים הפתיעו את העות'מאנים בהתקדמות דרך המדבר, שהיה הצד הבלתי מוגן היחידי של העיר הכבושה. הבריגדה הסתערה אל מול מכונות הירייה והארטילריה שכוונה לעברה, ולכדה את בארות המים ואת העיר כולה בניצחון מדהים, במערכה שהובילה לנסיגתם של העות'מאנים מארץ ישראל

במהלך השבועות שלאחר מכן.⁶ קרב באר שבע נותר עד היום אחת מאבני הדרך הבלתי נשכחות בתולדות היחסים בין אוסטרליה לישראל.

אוסטרליה הייתה אחת החברות שנבחרו לכהן בוועדה אד הוק שהקים האו"ם בשאלת ארץ ישראל, ואשר תמכה בהמלצתה של הוועדה המיוחדת של האו"ם בשאלת ארץ ישראל (ועדת אונסקו"פ) בדבר חלוקת שטחי המנדט הבריטי למדינה יהודית ולמדינה ערבית. היא גם הייתה אחת מהמדינות החברות הראשונות שהצביעו בעד החלטה 181 של העצרת הכללית, אשר העניקה את האישור הרשמי להמלצה זו.⁷ מאז תומכת אוסטרליה בישראל בדרך כלל, אם כי תמיכה זו ניתנת לעתים קרובות בצורה של מחוות דיפלומטיות סמליות במקום פעולה ממשית. העמדות כלפי ישראל התפתחו באיטיות והתאפיינו בשינויי מדיניות משמעותיים, שאירעו רק עם חילופי ממשלות. במהלך מלחמת לבנון ב-1982 נראה היה שממשלת אוסטרליה אימצה גישה של "הצטרפות לחגיגה" תוך נקיטת עמדה ניטרלית, קריאה לשני הצדדים להימנע מהסלמה ומתן שבחים לאו"ם ולארצות-הברית על ביצוע פעולות ל"מניעת התחדשות מעשי האיבה".⁸ במהלך העימות המתמשך בדרום לבנון, אשר החל ב-1985, גינתה הממשלה בחריפות את התקפותיה של ישראל מתוך שטח לבנון, ולא תמכה בנוכחות הישראלית בדרום לבנון.⁹

בה בעת תמכה אוסטרליה בישראל בעקביות בהצבעות באו"ם, כפי שנראה בהבעת התודה של הכנסת לאוסטרליה ב-1987 על כך שדחתה את החלטת האו"ם שהשוותה את הציונות לגזענות. באותה שנה הדגיש ראש הממשלה בוב הוק את "תמיכתו בעקרון ההגדרה העצמית של העם הפלסטיני", והוסיף כי "כמו הממשלות האוסטרליות הקודמות, אנו רואים במחויבותנו לביטחונה של ישראל ולזכותה להתקיים במסגרת גבולות בטוחים ומוכרים ציוני מוסרי ופוליטי כאחד".¹⁰ הוק הדגיש גם את מחויבותה של ממשלתו להמשיך יצוא הפחם לישראל – אות לשיתוף הפעולה המוגבר בתחומי התעשייה והחקלאות, שנועד לחזק את הקשרים הכלכליים הדו-צדדיים.¹¹ ואולם, הרטוריקה החמימה של ממשלת הוק נחלשה מאוחר יותר ב-1987, עם ביטול הזמנתו של שר התעשייה והמסחר אריאל שרון לבקר באוסטרליה עקב התגובות השליליות מצד תומכי הארגון לשחרור פלסטין (אש"ף) באוסטרליה.¹²

מתקפות הטרור שביצעו ב-1990 ארגונים פלסטיניים הקשורים לאש"ף תוארו על ידי סנטורים אוסטרלים כמהלומה לתהליך השלום, אשר תביא רק להקשחת עמדותיה של ישראל. הסנטור רוברט ריי ציין כי בעקבות מתקפות אלה תשקול הממשלה מחדש את תמיכתה באש"ף, לאחר שאישרה את בקשתה של לשכת המידע הפלסטינית בקנברה לשנות את שמה ל"משרד אש"ף".¹³

במרוצת הזמן הציבה שאלת ההתנחלויות היהודיות אתגר הולך וגובר ליחסי אוסטרליה-ישראל. כמו שחקנים רבים אחרים בזירה הבינלאומית, גם אוסטרליה

מאמינה שההתנחלויות הרסניות לתהליך השלום, כפי שעלה מדבריו של ראש הממשלה ג'ון הווארד במהלך ביקורו בישראל ובשטחי הרשות הפלסטינית בשנת 2000.¹⁴ בעקבות זאת נפוצה הביקורת על מדיניותה של ישראל ביחס להתנחלויות – ומכאן גם בסוגיה הרחבה יותר של הסכסוך הישראלי-פלסטיני – במיוחד בשורות מפלגת הלייבור האוסטרלית (ALP). לדוגמה, ב־2016 קראה שרת החוץ ג'ולי בישופ למנהיג האופוזיציה ביל שורטן למנוע הצעה מזיקה מצד 'ידידי פלסטין במפלגת הלייבור במדינת ניו סאות' וילס'. ההצעה נועדה למנוע מחברי פרלמנט, עובדי ציבור ואנשי צבא להיענות להזמנות לבקר בישראל, כל עוד ממשלתו של בנימין נתניהו "ממשיכה במדיניות ההתנחלות, מסרבת להקמת מדינה פלסטינית ומתנכלת באכזריות לתושביה הערבים של הגדה המערבית".¹⁵ במסגרת ועידת מפלגת הלייבור בניו סאות' וילס ב־2017 הצליח שר החוץ בוב קאר להעביר הצעה לתמיכה ללא תנאי במדינה פלסטינית. הייתה זו התפתחות פורצת דרך בגישה המסורתית, אשר קראה לפתרון הסכסוך באמצעות משא ומתן והסכמה הדדית. ראשי המפלגה לשעבר בוב הוק וקווין ראד הביעו אף הם את תמיכתם בהצעה זו. שינוי זה עלול להשפיע באופן בולט על עמדות מדיניות החוץ של מפלגת הלייבור בשאלה הפלסטינית בבחירות הבאות.¹⁶ התפתחויות אלה נתנו ביטוי לתחושותיו של השר לשעבר בארי כהן ממפלגת הלייבור, אשר העריך כי גישתה של המפלגה "רוויה באנטישמיות". האשמה זו הוכחשה על ידי ראשיה השונים של מפלגת הלייבור, אך היא ממשיכה לעצב את עמדתה של הקהילה היהודית באוסטרליה כלפי המפלגה.¹⁷

עמדת מדיניות החוץ של אוסטרליה כלפי ישראל חשובה במיוחד עקב משקלה של האוכלוסייה היהודית, הקטנה באופן יחסי. הקהילה היהודית היא אחת הפזורות הוותיקות ביותר באוסטרליה ומתוארת "הקהילה היהודית הציונית ביותר בתפוצות" ברחבי העולם.¹⁸ ציונות זו מתורגמת באופן צפוי, כנראה, להשתייכות פוליטית ולאנטיטראקציה עם מפלגות פוליטיות אוסטרליות. חברי פרלמנט יהודים מהווים 2.2 אחוזים ממספר החברים הכולל בפרלמנט האוסטרלי, אף על פי שהקהילה היהודית מהווה 0.45 אחוזים בלבד מכלל האוכלוסייה באוסטרליה.¹⁹ החברה האוסטרלית הפתוחה והדמוקרטית היא גורם רב־חשיבות בעידוד מעורבותם והשתתפותם של היהודים בהליך הפוליטי. הישגים אלה מלווים בהשתתפות בקונגרס היהודי העולמי ובייסודו של 'הוועד היהודי של מדינות חבר העמים הבריטי' (Commonwealth Jewish Council), המעורב בקידום אינטרסים קהילתיים.²⁰ בה בעת צומחת האוכלוסייה המוסלמית באוסטרליה בקצב מהיר ומהווה עתה 2.6 אחוזים מכלל האוכלוסייה, אך עם נציגות בפרלמנט בשיעור של 1.3 אחוזים בלבד.²¹ אנשי עסקים ערבים מובילים באוסטרליה קיבלו על עצמם תפקיד של תמיכה בקהילתם, על רקע חששות הולכים וגוברים מפני קיצוניות אלימה

באוסטרליה.²² בד בבד עם מאבקה של אוסטרליה באיום הטרור המתקרב חלה גם עלייה באסלאמופוביה, ומוסלמים בסידיני חשים אפליה בשיעור הגבוה פי שלושה בהשוואה לקהילות אחרות באוסטרליה.²³ חששותיה של הקהילה הלבנונית באוסטרליה נתקלים בחוסר רגישות, ושר הפנים פיטר דאטון השמיע הערות מפלות כלפי הקהילה הלבנונית והקהילה הדרום-סודאנית באוסטרליה.²⁴ ד"ר אן עלי, חברת הפרלמנט המוסלמית הראשונה באוסטרליה ומומחית למאבק בטרור, קיבלה במשך כל תקופת כהונתה בפרלמנט איומים על חייה, המצביעים על העוינות הגוברת כלפי הקהילה המוסלמית הגדלה באוסטרליה.²⁵

ההבדלים בין הקהילה היהודית לקהילה המוסלמית באוסטרליה בכל הקשור לייצוג ולעוצמה במישור הפוליטי חשובים לצורך הערכה היסטורית של עמדות מדיניות החוץ כלפי המזרח התיכון. עם זאת הם מעלים את השאלה: בהתחשב בשיעור הייצוג הגבוה של היהודים בפוליטיקה, מדוע מתאפיינים היחסים בין אוסטרליה וישראל בקפיאה על השמרים, או לכל הפחות, רמתם נמוכה מהצפוי?

ביקורו הממלכתי של נתניהו באוסטרליה: רטוריקה דיפלומטית או מחויבות הדדית כנה?

ההתפתחויות האחרונות ביחסים בין ממשלות ישראל ואוסטרליה התרחשו במסגרת ביקורו חסר התקדים של ראש הממשלה נתניהו באוסטרליה בתחילת 2017. הביקור לווה בהכרזות על שיתוף פעולה בין ישראל לאוסטרליה בדמות הסכמים שעשויים לסמן תחילת עידן חדש של קשרים כלכליים ופוליטיים דו-צדדיים הדוקים. במהלך הביקור באוסטרליה חתמו נתניהו וראש ממשלת אוסטרליה מלקולם טרנבול על הסכם דו-צדדי בנושאי חדשנות טכנולוגית ומחקר ופיתוח, אשר ישמש מסגרת עבור קבוצות מתחומי המדע, ההנדסה והעסקים ליצירת משרות ותעשיות העתיד. נחתם גם הסכם תעופה שנועד להרחיב את הקשרים המסחריים והבין-אישיים.²⁶ טרנבול הביע את תקוותו, על בסיס מחויבויות, ל"שיתוף הניסיון הלאומי והמומחיות של מדינותינו בתחום ביטחון התעופה וההגנה על מקומות הומי אדם", וכן ל"יזמות שיקדמו את האינטרסים המשותפים של שתי מדינותינו בתחומי הביטחון הלאומי, המאבק בטרור, אבטחת הסייבר, החדשנות, הסחר וההשקעות".²⁷ ואכן, הפגישות התמקדו במידה רבה בחדשנות ובאבטחת סייבר; ישראל מצטיינת בתחומים אלה, ולאוסטרליה יש עניין גובר בפיתוח יכולות משלה. גם האלימות מצד גורמים קיצוניים הייתה מקור לדאגה משותפת שנדונה בפגישות, ושני המנהיגים הדגישו את חשיבותו של שיתוף הפעולה המוגבר לצורך מאבק בטרור.²⁸ אין זה מפתיע שהמוקד העיקרי של שיתוף הפעולה היה בתחום הביטחון, שנעשה רלוונטי יותר ויותר עבור כל השחקנים הפועלים בזירה הבינלאומית ושבּו יש לישראל מומחיות רבה. ואכן, אחת ההתפתחויות החשובות ביותר במהלך

הביקור הייתה אשרור חשיבותו של שיתוף הפעולה הביטחוני, החסר בשלב זה; אף אחד מן הצדדים אינו שולח קציני צבא ללמוד מעמיתיהם, והנספח הצבאי של אוסטרליה בישראל יושב בטורקיה. שתי המדינות התמקדו בשילוב יכולות סייבר בפעולות צבאיות, להמחשת מחויבותן לדיאלוג דו־צדדי בתחום הסייבר.

עם זאת, הביקור לא היה חף מביקורת. במהלך מסיבת עיתונאים משותפת לציון תחילת ביקורו של נתניהו באוסטרליה נשאל טרנבול על מחויבותו ל'פתרון שתי המדינות', לאחר שהביע פתיחות לפתרון של מדינה אחת בעקבות פגישה שקיים עם הנשיא טראמפ מוקדם יותר באותה שנה. בתגובה חזר טרנבול על עמדתה של אוסטרליה בנושא פתרון שתי המדינות.²⁹ כמו כן, בפגישתו עם נתניהו הצהיר ראש האופוזיציה ביל שורטן "באופן ברור וחד־משמעי" כי ההתנחלויות והרחבתן הן מכשול לשלום, המזיק לתהליך השלום".³⁰ אף על פי כן סיכם נתניהו את ביקורו הפורה בציינו כי ההסכמים שעליהם חתם עם ממשלת אוסטרליה משקפים את "מחויבותנו [של אוסטרליה ושל ישראל] להגן על ערכינו המשותפים של חירות, דמוקרטיה, שלטון החוק, פלורליזם".³¹

לרגל ציון 100 שנה לקרב באר שבע באוקטובר 2017 ביקרה בישראל משלחת של שרים וחברי אופוזיציה מאוסטרליה, ביניהם ראש הממשלה מלקולם טרנבול. בתוך הסערה הפוליטית מבית החמיץ טרנבול כמעט מחצית מן האירועים שתוכננו עבורו בישראל, וגרם לעמיתיו בקואליציה לטעון בפני הקהילה הדיפלומטית כי העיכוב בהגעתו לישראל "לא היה מביך".³² ביקורו של טרנבול היה הביקור הראשון של ראש ממשלה אוסטרלי בישראל מאז שנת 2000³³ והיווה התפתחות מעניינת, אולם בבסיסו ניצבה המורשת הצבאית האוסטרלית ולא דווקא הרצון בקידום היחסים בין המדינות. במהלך ביקורו הקצר ציין טרנבול שוב כי היחסים בין ישראל ואוסטרליה הדוקים ברמה הממשלתית והאישית, ונתניהו כינה את טרנבול "ידיד אמת של ישראל".³⁴ ההערות הידידותיות שנשמעו במהלך שני הביקורים מדגימות שימוש מוכר בז'רגון דיפלומטי ולא בהכרח פעולה מוחשית וניתנת למדידה. הבכירים הישראליים והאוסטרליים כאחד מתייחסים שוב ושוב ליוזמות המוגבלות לשיתוף פעולה ביניהם, דוגמת 'כן השיגור לחדשנות' של אוסטרליה בתל־אביב, אשר הוזכר בכל הודעה לעיתונות ובכל אחד מנאומיו של טרנבול במהלך שני הביקורים, ולקרב באר שבע – אירוע היסטורי אשר שני הצדדים נצמדים אליו בניסיון להדק את הקשרים ביניהם. לפיכך נראה כי חרף ביקורו רב־החשיבות של נתניהו באוסטרליה, היחסים בין ישראל ואוסטרליה אינם עמוקים יותר מהקשרים בין ישראל לבין בעלות בריתה האחרות, אשר מדיניותן מתאפיינת בעוצמה רכה. עובדה זו חשובה לניתוח היחסים הפושרים, שכן היא רומזת על היעדר מאמצים חדשים ובעלי משמעות מצד שתי המדינות.

ניתוח ביקורתי של יחסי אוסטרליה-ישראל

ביקורו הראשון של ראש ממשלה ישראלי מכהן באוסטרליה זכה לביקורות מעורבות. עקב התמקדותה הרבה של אוסטרליה באזור אסיה-פסיפיק הייתה מידה מסוימת של התעלמות מהביקור, ופרשנים מעטים בלבד התעמקו בהזדמנויות ובאתגרים הטמונים בהתמקדות המחודשת ביחסים בין המדינות. עם זאת, מכוני חשיבה ומחקר חשובים באוסטרליה העוסקים בענייני חוץ ובאסטרטגיה, כגון המכון האוסטרלי למדיניות אסטרטגית ומכון Lowy, סיפקו ניתוחים ביקורתיים של מצב היחסים בין אוסטרליה וישראל. הניתוחים של משמעות היחסים כללו את הטיעון "האמת היא כי אין כל מדינה במזרח התיכון שהאינטרסים שלה קרובים יותר לאלו של אוסטרליה מאשר ישראל"³⁵. אולם אחרים ראו בביקור מפגן בלתי משכנע של דיפלומטיה סמלית. ההזנחה היחסית של הקשרים עם אוסטרליה מצד ישראל לא נעלמה מדברי המבקרים. צוין כי אוסטרליה נמצאת במעגל החיצוני מבחינת השקפת העולם של ישראל, וגישה זו מיוחסת לכך שישראל אינה יודעת מה היא רוצה להשיג מן היחסים.³⁶ אלה מתאפיינים בהישגים נמוכים בתחומים רבים, כאשר כל אחת משתי המדינות אינה מצליחה לזהות את מידת יכולתה לתרום לאינטרסים הלאומיים של רעותה, ומסתמכת על טרוריקה יותר מאשר על מהות. במסגרת ניתוח הביקור הודגשו מספר נושאים שבהם קיים אינטרס הדדי ואשר עשויים להוות בסיס להעמקת היחסים. כך נטען, לדוגמה, כי דוקטרינת ההסתמכות

של ישראל על עצמה עשויה להתחזק באמצעות חשיפה לגיסיונה של אוסטרליה בקואליציות צבאיות, בעוד שיתוף מוגבר של מודיעין עשוי לחזק את העמדה כלפי המאבק בטרור באזור אסיה-פסיפיק.³⁷

בד בבד, האקלים הפוליטי הקיים באוסטרליה וחוסר היציבות המאפיין את עמדותיהן של המפלגות כלפי ישראל עלולים לבלום את ההתקדמות שנרשמה בשנה האחרונה. ממשלה נוספת של מפלגת הלייבור האוסטרלית עשויה לאמץ עמדה תקיפה בדבר ההכרה ללא תנאי בפלסטין,

ואילו תמיכתה הנלהבת יותר בדרך כלל של המפלגה הלאומית הליברלית (NLP) בישראל עלולה לדעוך אף היא. בהנחה שניתן ליחס סיכונים אלה במידה רבה יותר לדיפלומטיה הישראלית הכושלת ופחות להצגתם המוצלחת של הטיעונים הפלסטיניים, אפשר לצמצם באמצעות פעילות דיפלומטית ציבורית פרו-אקטיבית יותר באוסטרליה.³⁸ אינטרסים משותפים צריכים להעניק לישראל מוטיבציה נוספת להתמקד במידה רבה בשיקום יחסיה עם אוסטרליה, שמא הזנחתם תעלה לה בסופו של דבר באובדנה של בעלת ברית חשובה.

האקלים הפוליטי הקיים
באוסטרליה וחוסר
היציבות המאפיין את
עמדותיהן של המפלגות
כלפי ישראל עלולים
לבלום את ההתקדמות
שנרשמה בשנה האחרונה

מבט לעתיד

בהתחשב ביתרונות הברורים לחלוטין שאותם שואפות אוסטרליה וישראל להפיק מיחסים דו-צדדיים הדוקים, קיים צורך בהזרקת תוכן רב יותר ליחסים. עתידם של יחסים אלה תלוי במספר גורמים חיוניים. ראשית, המפלגות הפוליטיות באוסטרליה חייבות להקפיד על מדיניות חוץ רציונלית כלפי הסכסוך הישראלי-פלסטיני. פירוש של דבר שהצהרותיהן צריכות להיות מחושבות ומבוססות על ראיות, במקום מתן תגובות פזיזות לאירועים השוטפים מבלי להעריך את השלכותיה של הרטוריקה המזיקה. ישראל מצידה חייבת לעשות מאמץ מכוון כדי להעלות את מעמדה של אוסטרליה בעיניה מעבר לזה של מעצמה בינונית בעלת ברית, ולהרחיב את היקף הקשרים במקום להסתפק בתמיכתה הרטורית של האחרונה באו"ם. מכיוון שמוקד ההתעניינות של אוסטרליה מופנה יותר ויותר לאזור אסיה-פסיפיק, ישראל אינה יכולה עוד להמשיך להתייחס אליה כאל מדינה הנמצאת במעגל החיצוני, ולצפות לתמיכתה בתמורה. אם שתי המדינות לא ישקיעו יותר ביוזמות מוחשיות, בחלון הזמן הן עלולות להחמיץ את היתרונות הפוטנציאליים הטמונים בשיתוף פעולה הדוק יותר.

הערות

- 1 Michael Raska, "Confronting Cybersecurity Challenges: Israel's Evolving Cyber Defense Strategy," S. Rajaratnam School of International Studies, January 2015, https://www.rsis.edu.sg/wp-content/uploads/2015/01/PR150108_-Israel_Evolving_Cyber_Strategy_WEB.pdf
- 2 Brittany Patterson, "Australia's Farmers Challenged by Climate Change," *Scientific American*, March 19, 2015, <https://www.scientificamerican.com/article/australia-s-farmers-challenged-by-climate-change>
- 3 Australian Government Department of Defense, Defense Export Strategy – Fact Sheet (Canberra: AGS Department of Defense Publishing, 2018), p. 2.
- 4 Anthony Bergin, "Benjamin Netanyahu's Visit is a Chance for Australia to Forge Stronger Ties with Israel," ASPI, February 21, 2017, <https://www.aspi.org.au/opinion/benjamin-netanyahus-visit-chance-australia-forge-stronger-ties-israel>
- 5 Kelsey Munro, "Australia's Forgotten Victory: What Happened at the Battle of Beersheba?" SBS News, November 2, 2017, <https://www.sbs.com.au/news/australia-s-forgotten-victory-what-happened-at-the-battle-of-beersheba>
- 6 Australian War Memorial Collections, "Attack on Beersheba," Australian War Memorial, <https://www.awm.gov.au/collection/E138>
- 7 Marty Harris, Foreign Affairs, Defense and Security Section, "Australia and the Middle East Conflict: A History of Key Government Statements (1947-2007)," Canberra: Parliamentary Library, 2012, p. 1.
- 8 Senator Dame Margaret Guilfoyle, "Australian Parliament Questions without Notice: Lebanon," Hansard, March 9, 1982, <https://bit.ly/2I2EZzj>

- Senator Gareth Evans, "Australian Parliament Questions without Notice: 9
Lebanon," Hansard, June 7, 1994, <https://bit.ly/2pF81xg>
- Commonwealth of Australia Parliamentary Debates, House of Representatives 10
Official Hansard, (Canberra: Parliament of Australia, February 19, 1987), p. 361.
- Commonwealth of Australia Parliamentary Debates, House of Representatives 11
Official Hansard, (Canberra: Parliament of Australia, February 19, 1987), p. 364.
- Commonwealth of Australia Parliamentary Debates, House of Representatives 12
Official Hansard, (Canberra: Parliament of Australia, February 19, 1987), p. 367.
- Senator Robert Ray, "Australian Parliament Questions without Notice: Israel: 13
Palestine Liberation Organization Terrorist Organization," Hansard, June 1, 1990,
<https://bit.ly/2I4fU6V>
- "Jerusalem, Israel, May 2, 2000: transcript of Prime Minister 'The Hon John 14
Howard MP Press Conference at King David Hotel,'" Parliament of Australia
website, May 2, 2000, <https://bit.ly/2pJT8dH>
- Christian Kerr and Tess Akerman, "Julie Bishop Calls for Bill Shorten to Stop 15
ALP Ban on Israel Visits," New South Wales Jewish Board of Deputies, January
28, 2016, <https://bit.ly/2uj84o6>
- Stephen Dziedzic, "Palestine-Israel: Why does New South Wales ALP Care about 16
this Dispute?" ABC News, July 31, 2017, <https://ab.co/2GfryPM>
- Barry Cohen, "The Anti-Semitic Labor Party," *The Age*, October 25, 2004, [http://](http://www.theage.com.au/articles/2004/10/24/1098556291677.html) 17
www.theage.com.au/articles/2004/10/24/1098556291677.html
- David Slucki, "Australia, Israel and the Politics of the Diaspora," *The 18
Conversation*, February 2, 2012, [https://theconversation.com/australia-israel-and-](https://theconversation.com/australia-israel-and-the-politics-of-diaspora-4911)
[the-politics-of-diaspora-4911](https://theconversation.com/australia-israel-and-the-politics-of-diaspora-4911)
- Nick Evershed, Ri Liu, and Anna Livsey, "Are you Reflected in the New 19
Parliament?" *The Guardian*, August 31, 2016, <https://bit.ly/2ISqv5Y>; David
Graham, *The Jewish Population of Australia: Key finding from the 2011 Census*
(Melbourne: Monash University Press, 2014), p. 7.
- Jeremy Jones AM, "The Jewish Community of Australia and Its Challenges," 20
Jerusalem Center for Public Affairs, October 15, 2006, [http://jcpa.org/article/the-](http://jcpa.org/article/the-jewish-community-of-australia-and-its-challenges)
[jewish-community-of-australia-and-its-challenges](http://jcpa.org/article/the-jewish-community-of-australia-and-its-challenges)
- Australian Bureau of Statistics, "Religion in Australia: 2016 Census Data 21
Summary," *ABS*, June 28, 2017, <https://bit.ly/2G3GUqF>; Evershed, Liu, and
Livsey, "Are you Reflected in the New Parliament?"
- Tony Walker, "Arab-Australian Business Leaders Call for Balance," *Australian 22
Financial Review*, October 25, 2014, <https://bit.ly/2pAlZkU>
- Justine Kearney and Mohamed Taha, "Sydney Muslims Experience 23
Discrimination at Three Times the Rate of Other Australians: Study," ABC News,
November 30, 2015, <https://ab.co/2k4bfGu>
- Katharine Murphy, "Peter Dutton's Comments on Lebanese Migrants 24
'Outrageous,' Says Fraser Minister," *The Guardian*, November 23, 2016, [https://](https://bit.ly/2I4QA0J)
bit.ly/2I4QA0J;
- Paul Karp, "Peter Dutton Says Victorians Scared to Go Out Because of 'African
Gang Violence,'" *The Guardian*, January 3, 2018, <https://bit.ly/2DFVJVj>

- Henry Belot, "Labor MP Anne Aly and Family Receive Death Threats after Peter 25
Dutton Comments," ABC News, November 23, 2016, <http://www.abc.net.au/news/2016-11-23/anne-aly-and-family-receive-death-threats/8050496>
- Media Release: "Prime Minister Netanyahu's Visit to Australia," Website of Prime 26
Minister of Australia the Hon Malcolm Turnbull MP, February 20, 2017, <https://www.pm.gov.au/media/prime-minister-netanyahu%E2%80%99s-visit-australia>
- Media Release: "Visit to Israel and the Palestinian Territories Media Release," 27
Website of Prime Minister of Australia the Hon Malcolm Turnbull MP, November 2, 2017, <https://www.pm.gov.au/media/visit-israel-and-palestinian-territories>
- Anthony Bergin, "Synergies at Stake in Better Ties with Israel," *ASPI*, March 3, 28
2017, <https://www.aspi.org.au/opinion/synergies-stake-better-ties-israel>
- Transcript – "Joint Press Conference with His Excellency Benjamin Netanyahu 29
Prime Minister of the State of Israel," *Website of Prime Minister of Australia the Hon Malcolm Turnbull MP*, February 22, 2017, <https://bit.ly/2G9JImN>
- AP and TOI Staff, "Meeting PM, Australia Labor Head Pushes Palestinian State," 30
Times of Israel, February 24, 2017, <https://www.timesofisrael.com/meeting-pm-australia-labor-head-pushes-palestinian-state/>
- Transcript: "Joint Press Statement with His Excellency Benjamin Netanyahu, 31
Prime Minister of the State of Israel," Website of Prime Minister of Australia the Hon Malcolm Turnbull MP, October 31, 2017, <https://www.pm.gov.au/media/joint-press-statement-his-excellency-benjamin-netanyahu-prime-minister-state-israel>
- Sophie McNeill, "Dan Tehan defends PM Malcolm Turnbull's Israel Trip Delay. 32
Amid Citizenship Fallout," ABC News, October 29, 2017, <https://ab.co/2E0uvhe>.
- שם. 33
- Philip Williams and Sophie McNeill, "Malcolm Turnbull Lauds Strong 34
Relationship with Israel after Meeting with Benjamin Netanyahu," ABC News, October 31, 2017, <https://ab.co/2E0HUFx>
- Anthony Bergin, "Benjamin Netanyahu's Visit is a Chance for Australia to 35
Forge Stronger Ties with Israel," Australian Strategic Policy Institute, February 21, 2017, <https://www.aspi.org.au/opinion/benjamin-netanyahus-visit-chance-australia-forge-stronger-ties-israel>
- William Stoltz, "Israel has Neglected Australia for too Long," *The Interpreter*, 36
February 21, 2017, <https://www.lowyinstitute.org/the-interpreter/israel-has-neglected-australia-too-long>
- Bergin, "Benjamin Netanyahu's Visit is a Chance for Australia to Forge Stronger 37
Ties with Israel".
- Stoltz, "Israel has Neglected Australia for too Long". 38